X-ik évfolyam. 30-ik szám. Kőszeg, 1890. julius 27-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendő' denkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Huszonöt év multán.

Szép a férfikor magában véve; de még szebb, ha az mások érdekében történő lankadatlan, fáradságot nem ismerő munkássággal diszittetik. Ki ne méltányolná, ki ne szólna elismerőleg egy buzgó, erélyes, körültekintő lelkipásztor működéséről, ki hivatása buzgó teljesitésében, hivei iránt való teljes odaadásban töltötte el életének java részét. A hivek kell, hogy együtt örüljenek lelkipásztorukkal, midőn az örömnapot ünnepel s együtt szomorkodjanak, ha borus napok nehezednek vállaira. Örömnap az emberre nézve mindenesetre, ha előkelőbb állást foglalván el a társadalomban, 25 évi buzgó munkásságára visszatekinthet s elmondhatja magáról, hogy: „hivatalbeli kötelességeimet 25 éven át mindenkor lelkiismeretesen teljesitettem.“ Örömnapot ült f. é. julius 25-én, bár teljes visszavonultságban, Major János, Kőszeg sz. kir. város derék plébánosa, kőszeg-kerületi alesperes és nyirpályii cz. prépost ur ő nagysága, ezen napon ülvén pappá szenteltetésének 25-ik évfordulóját. Meg fog bocsátani ő nagysága, ha szerénységét, tiszteletünk és szeretetünk ilyetén módon való kifejezése által megsértjük. Major János született 1840. decz. 27-én Felső-Szilvágyon. Középiskolai tanulmányait részint Kőszegen, részint Szombathelyen bevégezvén, papnövendéknek ment, s mint ilyen 1865 jul. 25-én pappá szenteltetett. Főpásztora által eleinte Novába küldetett, hol 7 hónapig tartózkodott, mignem Kőszegre helyeztetett át segédlelkészi minőségben. Ezen időtől fogva minden szellemi és anyagi tehetségét Kőszeg város jólétének emelésére szenteli. Mint kőszegi segédlelkész, a gyermekekkel való kitünő bánásmódja, a felnőttekkel való kellemes érintkezése, a reáruházott teendőknek pontos elvégzése által mindenkinek szeretetét és becsülését magának annyira kivivta, hogy semmit sem csodálkozhatunk azon, ha elődje elhalálozása után mindenkinek szeme ő felé, mint Kőszeg jövendő plébánosa felé fordult. Könnyen is elérhette volna czélját, ha egy hibában nem leledzik, s ez a hiba volt az ő fiatal kora. Akadályok gördittettek megválasztatása elé, de melyek eltávolittatván, 1868 május havában Kőszeg sz. kir. város képviselőtestületének kath. tagjai mint patronus által az akkori egyházmegyei főhatóságnak megerősités végett bemutattatott.

Plébánossá való megválasztása jelentőségteljes momentum volt Kőszeg város történetében. Ezen időtől fogva nem alakult intézmény, a melyhez az ő neve nem füződik. Ingadozást nem ismerő, mindenben a legnagyobb határozottságot tanusitó nyilt és bátor, de mindig finom fellépése mindenkor biztositotta számára az erkölcsi győzelmet.

Ő, mint lelkipásztor, hiveinek gondos és böles vezetője. Nem mulaszt el egyetlen egy alkalmat is, ha csak sokoldalu tevékenysége másfelé nem szólitja, hogy maga ne szóljon a szószékről hiveihez a minden jóra való buzditás hatalmas szavával, kik ugy csüngenek rajta, mint édes atyjukon.

Templom és iskola az ő legkedvesebb helyei. Az iskolában a gyermekekkel való rendkivül kedves báuásmódja, az azok értelmi állapotához való leereszkedés valóban ritkitja benne párját. Szem előtt tartván mindeukor, hogy a magyar nemzet csak ugy lehet nagygyá és hatalmassá, ha annak minden fia testestől lelkestől magyar lesz; legfőbb törekvése, hogy Kőszeg város németajku lakósait nyelvben és érzésben magyarokká tegye. E czél elérésére nem mulaszt el egy alkalmat sem, midőn az iskolás gyermekekhez szól, hogy azokat édes hazánk iránt hő szeretetre, édes anyanyelvünk minél tökéletesebb elsajátitására ne buzditsa.

A szegények benne leghatalmasabb gyámolitójukat tisztelik. Javadalma nem a legjobb; de csodálandó az a böles beosztás, melylyel uri házát ellátni s azonfelül minden nemes intézményt majdnem pazarul támogatni képes.

Kőszeg sz. kir. városa sokat köszönhet az ő plébánosának. Tudja is ezt mindenki s azért ő határtalan tisztelet- és tekintélynek örvend. Nem mulaszthattuk el tehát a jelen alkalommal, midőn ő nagysága áldozárságának 25-ik évfordulóját ünnepli, hogy a nyilvánosság előtt is lerójjuk iránta hálánkat azon őszinte kivánat kiséretében, hogy az Egek Ura szükebb hazánk anyagi és lelki jólétének előmozditására sokáig éltesse!

Kőszegh sz. kir. város épitési szabályrendelete.

(6. folytatás.)

26. §.

Beboltozások, hevederek.

Oly helyiségek, melyekben tűzveszélyes tárgyak őriztetnek, istállók, melyek felebe lakhelyiségek épitvék,

TÁRCZA.

Kethely.

(Mutatvány Wittinger Antalnak „Kőszeg városa és környéke“ czimü művéből.)

Kőszegnek egyik északi határpontjánál, a *kethelyi domb*-ról szép kilátás nyilik a Répcze völgyére s az ezt szegélyező alacsonyabb földhátakra. A Gyöngyös és Répcze völgyeit elválasztó egyik földhát aljában (244 m.) érjük a Kőszeggel határos *Kethely* (Mannersdorf), sopronmegyei, a pulai járáshoz tartozó kis-községet 142 házzal és 971 róm. kath. németajku lakossal.

Kethely — régi okiratokban *Gathal*. Meinhart — mint azt neve is mutatja, egykor vásárokkal biró mezőváros volt. Piaczvám-jövedelmét II. Endre király 1224-ben a határában volt hegyi, máskép borsmonostori szüz Máriáról czimzett cziszterczita apátságnak adományozta, melynek Meynhart (a mai Kethely) egyik törzsbirtokát képezte. Itt szállt meg 1277 november 27-én IV. László magyar király és kisérő serege, midőn Henrik bán fiainak Kőszeg nevü várába utazott, hogy ott Rudolf római királylyal ismételve találkozzék. A királyi sereg akkor Alsó-László és Kethely között a Répcze partján ütött tábort, a minek emlékéül a hely neve ma is *Tábor*. Maga a király vagy a Kőszeg és Kethely közti *Tagwache* (napőrség) nevü kis fennsikon, vagy a Répcze közelében, talán a mai koresma helyén állott kastélyban lakott. Utóbbinak okmányainkban még a XVII. században is nyomát találjuk. 1667-ben ugyanis Gorupp Ferencz a győri káptalan előtt a lakfalvi pálos-társháznak 14 fél és 1 egész jobbágytelket adott el Alsó-László és Kethely községek határaiban, s az utóbbiban egy nemes udvarhelyet is, a két helység közt és *Tábor-kastély*-hoz tartozott malmával együtt. A *Tagwache*-n az ujabb időben fedeztek fel épületmaradványokat, melyek erőditett helyre engednek következtetni. Kethelyen megfordult később III. Endre király is, ki a vidéken a Német-Ujvári grófok megbüntetése végett járt. Itt kelt 1296. szept. 20-án egy a pécsi káptalanhoz intézett parancsa. A török járom alatt Kethely a környékbeli falvakkal együtt elpusztult, de népessége nem veszett el, vagyis német volt az ujból való telepedés után is; nem úgy, mint a Fertő mellékén, hová a megmaradt magyar és német lakosságból nem jutott. Emlitésre méltó még egy itt a mult század elején lejátszódott hadi esemény. 1706 deczember havában egy kurucz előhad Berthóty Zzigmond parancsnoksága alatt Kethelyen telepedett le, hogy a császáriaknak Kőszegre viendő élésszállitmányait elfogja. Berthóty a mondott év deczember 18-án este 120 lovast a szomszédos város alá küldött czirkálásra, ő maga pedig többi 300 emberével nyugalomra tért. Ebergényi László báró, tábornok a falak mögül észrevevén a kurucz-csapatot, a császári sereggel kirohanást intézett s a kisded csapatot oly gyorsasággal üzte vissza, hogy vele együtt ért a faluba. Mikorra Berthóty szállása udvarán lóra kapharott, egyszerre kétszáz fegyver dördült el ellene. De e rettenthetlen ember, bár több sebből vérzett, hirtelenében összeszedett huszáraival kétségbeesetten bevág a németek közé; visszanyeri podgyászát, keresztül tör soraikon és kevés veszteséggel elmenekül.

Egyetlen nevezetessége a kis községnek az ő régi temploma (szentélye 1239-ből való) s abban egy müvészi czizelirozással a négy evangelista alakjait feltüntető oltárkő kigyából. Az egész templomot 1872-ben az akkori derék esperes-plébános, Bertha, kezdeményezésére és hathatós támogatása mellett csinosan restaurálták. Ez a Szt. Háromság tiszteletére van szentelve és, különösen bucsu napján, számos hivőt fogad be falai közé.

Kethelyhez tartozik, mint leányegyház, Alsó-László, szintén csinos templommal. Van Kethelyen két osztályu róm. kath. elemi népiskola, postahivatal, és egy vendéglő. Az úgynevezett *tábor-koresma* Kethely és Alsó-László között kényelmes jó ellátás dolgában ritkitja párját. Az italmérési jogot a község gyakorolja. Itt lakik négy község (Kethely, Felső-László, Alsó-László és Klastrom) körjegyzője. Határa dombos és sik. Az 1863-ban kötött urbéri egyesség szerint van itt $22^{7}/_{8}$ telkes gazda és 10 urbéri zsellér. Egész területe 1786 hold, melyből 200 hold Eszterházy herczegé, 30 hold a lilienfeldi cziszterczitáké. A lakosok az Eszterházy-herczegi uradalomtól 1450 holdnál többet váltottak meg és annak árát (32,027 frt 20 krt) 1863-ban végleg törlesztették.

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

további szabad tűzhellyel és tűzelővel biró konyháknak bolthajtással kell ellátva lenniök.

Boltöveknek vagy hevedereknek az oldalnyomásnak megfelelő kapcsokkal kell birniok.

27. §.

Kapcsok.

Az egyes emeletek valamennyi pillérjének kellő vastagságu vaskapcsokkal és áttolatal kell ellátva lenni.

Valamennyi fő és közepfal — minden emeleten keresztül — ugy az utcza mint az udvar felé, folytólagosan keresztül huzódó kapcsokkal látandó el, melyek közönséges bér vagy lakházaknál a legfelsőbb emeletben 6-os vasból, az áttolatok 5-ös vasból, — földszinten pedig, ha a helyiségek boltozottak, számra nézve egyenként eggyel nagyobb vastagságu vasból állitandók elő. Nagyobb fesztávoknál vagy igen megterhelt boltoknál és épületeknél a megfelelően megerősitett kapcsok 4-es sz. vasból, — a lakatoknál és forrasztási helyeknél jól illesztve és helyesen megfeszitve, alkalmazandók, s a hol külön áttolatokat nem kell alkalmazni, a kigörbülés ellen biztositandók. Minden kapocs a tervben jelzendő s szükség esetén szerkezetük részletesen feltüntetendő.

28. §.

Gerendásfödém, deszkamennyezet, csapos gerendafödém, vasszerkezet, padlásszerkezetek.

A gerendás, deszkával boritott gerendás, csapos-gerendás, vagy vas szerkezetü födém alkalmazása az épittető szabad választására bizatik.

Csak a legfelsőbb emeleten és a hol a földszintes helyiségek nem boltoztatnak, földszinten is tűzbiztonsági szempontból, tömör födém alkalmazandó.

Tömör födémnek a csapos gerendázaton és vasszerkezeten kivül az alul deszkával boritott gerendás mennyezet is tekintetik, de utóbbi csak az esetben, ha az a netán fölötte lévő vánkosfáktól törmellék által teljesen elszigeteltetik és a legfelsőbb emeletben nemcsak tűzmentes burkolattal láttatik el, hanem a tető tűzeset alkalmával esetleges bedőlésére való tekintettel kellő szilárdan is állittatik elő.

29. §.

Födélszék, tetőfödés, tetőszegély, padláslakások, tetőablakok, tetőcsurgók.

A tetőszerkezethez tartozó minden faanyag, a padlásmennyezettől tűzbiztosan elválasztandó, — a falpadkák be nem falazandók, hanem a padlásburkolat szine fölé legalább 16 cm. magasságban szabadon felrakandók.

Uj épitéseknél az utcza felöl cuc-falak nem alkalmazhatók, a mansardtetők használata pedig egyátalán tilos. A tetőzet lejtői 45 foknál meredekebbre nem vehetők. Fapárkányok csak kivételesen, különös hatósági engedély mellett a különben tűzbiztos házak közti udvarokon alkalmazhatók. Nagyobb tetőereszek és nyulványok magános gazdasági épületeknél csak ugy engedhetők meg, ha azok kivülről bevakoltatnak. Tetőfödések rendszerint csak tűzbiztos anyagból, u. m. cserép, palakő, vagy bádogból állithatók elő.

Meglévő fazsindelyes és szalmatetők legelső alkalommal tűzbiztos anyaggal váltandók fel, és nincs megengedve, kijavitás ürügye alatt — régi, nagyobb részben rosz tetőket, ujból fazsindellyel vagy szalmával befedni.

Ha a falak a tűzbiztos tetőzést máskép el nem birnák, azok megfelelően megerősitendők.

Tetőkamarák mint lakóhelyek csak ugy engedhetők meg, ha azok a fedélszéktől s padlásmennyezettől tűzbiztosan elválaszthatók és közvetlenül a lépcsőnél alkalmazhatók.

A laképületek padlás terei nem használhatók fel könnyen gyúlékony anyagok felhalmozására u. m. szalma, fa, széna stb.

A padlás ablakoknak lángcsapás ellen biztositva kell lenniök.

A régi és uj épületek járda felőli oldalaikon általában bádogból készült ereszcsatornákkal és ugyanilyen levezető csurgókkal kell ellátva lenniök és a hol utczai csatorna létezik, föld alatt abba kell torkollaniok.

30. §.

Konyhák, tüzelések, tüzhelyek, tüzi műhelyek, kandallók, sütőkemenczék, kályhák, kályhacsők, zárcsapói, hamutartók, mosókonyhák és katlanok.

Tüzelőnelyeknek, a meleg folytán beálló kiterjedésre való tekintettel, önálló, éléghetlen, az épület falaitól független beléssel kell birniok, s a szomszedos falaknál, azonkivül egy 32 cm. távkörü légüreggel és 64 cm. vastagságu bekeritő tűzfallal kell ellátva lenniök.

Közönséges tűzhelyek, melyek legalább is 48 cm. vastag tűzfallal birnak, gerendaaljra is fektethetők, ha annak faszerkezete egy legalább is 5 cm. vastag kőréteggel van fedve és ezen elválasztó réteg és a tűzhely talpa, illetve hamutartója között egy legalább 5 cm. magas üres tór marad fenn. Falépesőzet közelében tűzhelyek csak 4 méter távolságra és tűzbiztos elszigetelés alkalmazása mellett — engedhetők meg.

Sütőkemenczék, mosókatlanok s egyéb nagyobb tüzelőkészületek csak földalatti vagy földszinti helyiségekben helyezhetők el.

Takaréktűzhelytől 1 méternyi távolságra éghető padlózat nem rakható.

Szintugy a belül fütött szobakályha elé a padlózatra mindig pléhburkolat alkalmazandó minden kályha tűzbiztos talapzatra állitandó, vagy a kályha lábazat alatt pléh-, kő-, vagy gypszburkolat alkalmazandó.

Lakott helyiségekben lévő kályhacsöveknél zárcsapók nem alkalmazhatók.

Kályhacsöveknek, — illetve füstlyukak és füstcsatornáknak a tüzelő helytől a bekeritő falon vagy tetőn keresztül közvetlenül a szabadba való vezetése tilos; az épitési hatóság azonban az udvar felőli oldalon és jelentéktelen tüzelő helyeknél, — a tűzbiztonsági szabályok megtartása mellett, — azokat esetről esetre megengedheti.

Hamutartókul — az udvaron falazott kőalappal és vasajtóval ellátott rekeszek vagy gödrök alkalmazandók.

31. §.

Kémények, füstkamarák.

Kéményekre nézve kivétel nélkül azon szabály irányadó, hogy azok tűzbiztos anyagból épitve legyenek és a faszerkezet és a kémény belső világossága között legalább egy fal téglaszélességi falvastagság fennmaradjon és ott álló cseréptéglával burkolhassanak akkép, hogy a cseréptégla a falitéglák álló és fek hézagait fedje.

Minden kémény falazata a padlásszinttől kezdve a külodalokon légmentesen bevakolandó vagy kikenendő és igy fenntartandó.

Mászható kémények a belső világosságban mérve négyszögben legalább 48 cm. szélesek és hosszuak legyenek, ha pedig belső szélessége 60 cm.-nél nagyobb, ugy mászó vasak és alul bemeneti lyukak alkalmazandók.

Minden kéménynek a tetőgerinczen felül legalább is méterre kell kinyulnia.

Gőzkémények és egyáltalán olyanok, melyek nagyobb tűzelésre szolgálnak, oly magasra épitendők, hogy a szomszédok a füst által ne háboritassanak.

Gyári gőzkéményeknek egészben legalább 20 méter magasoknak kell lenniök, egyéb gyári kéményeknek pedig a legmagasabb szomszédos tetőgerincz fölé 2 méter magasságra kell kinyulniok és alul csapóajtóval vagy billentyüvel kell ellátva lenniök.

Csak tűzmentesen fedett épületeknél, hol a legközelebbi szomszédságban szalmatetők nincsenek, engedtetik meg a szük (orosz) kémények használata, következő feltételek mellett:

a) Szük kémények 18½ cm. átmérővel köralakura épittessenek, belső felületök lehető sima legyen, irányuk a függélyestől gyengéden, legfeljebb 30 fokkal elhajló lehet; a padláson felül egészen végkinyulásukig terjedő részen feltétlenül függélyesen állitandók; ha azonban nagyobb elhajlások elkerülhetlenül szükségessé válnának, ugy a függélyestőli eltérés kezdetén egy tisztitó vasajtócska alkalmazandó s a belső kényfalazat megsérülése a golyónak a tisztitó kefére való illesztése által megakadályozandó.

b.) Minden szük kémény alultól — leghelyesebben a pinczében és padláson a padlás szine felett 120 cm. magasságban vagy a tetőn kivüli tűzjáratoknál a korontóli tisztitás czéljából, oldalnyilásokkal ellátandó.

Ezen nyilások közül az alsók egyszerü, — a felsők pedig kettős, egymástól elválasztott, vasrámákba illesztett tisztitó vasajtócskákkal zárandók el és a lakások, illetve fütés számaival jelölendők meg.

c.) Minden egyes emelet, minden egyes fütési csoportja saját kéménynyel látandó el, mely akár egyedül, akár többekkel egyesitve, a tetőgerinczet 1 méterrel meghaladó magasságra emelendő.

d.) A mennyiben a tisztitó ajtócskák közelében fanemüek nem mellőzhetők, azok vaspléhvel burkolandók.

e.) Füstütők vagy füstkamarák körösköril *téglából* épitendők és beboltozandók.

A kéménynek azon nyilása, a melyen keresztül a füst a füstkamarába hatol, — ne a padláson keresztül, hanem oldalvást legyen alkalmazva s a szelelő lyuknak, melyen keresztül a füst a kamarából ismét eltávolittatik, kémény módjára kell felosztatnia.

A hozzájárulási nyilás egy kő vagy tégla tokba és vasrámába illesztett lakat és reteszszel ellátott vasajtóval vagy egy vaspléhvel burkolt faajtóval zárandó el.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hirek.

— **Papi jubileum**. A város plébánosa, Major János, cz. prépost és kerületi esperes, pénteken ülte meg szerény visszavonultságban huszonöt éves áldozó papságának jubileumát. Lemondott arról, hogy hivei és tisztelői ovácziban részesitsék és érdemeinek elismeréseül hangosan adjanak kifejezést affeletti örömüknek, hogy lelkipásztoruk huszonöt éven át működhetett a papi pályán, köztök huszonnégyet az ő körükben. Meglehet, hogy másut nem mondanak le az emberek egy könnyen valami kiválóbb dolognak a megünneplésétől, ha mindjárt szerény óhajból folyik is az; de minálunk az bizony megesik és fel sem tünik.

— **Hymen.** Tompka Károly, körtvélyesi ág. ev. lelkész, a napokban váltott jegyet Mószl Linka kisasszonynyal, Mószl Lajos helybeli tanitó müvelt lelkü, kedves leányával. Az ég áldása legyen frigyükön!

— **Kinevezések**. Főispán ur ő méltósága Sissovits Lajost közigazgatási gyakornokká és a kőszegi szolgabirói hivatalhoz az elhunyt Farkas Zoltán helyébe járási irnokká Frankl Lajost nevezte ki.

— **Bucsú.** Kőszeg egyik nevezetes, régi templomának St.-Jakab apostol a védőszentje. 1403 és 7 között épült Garay nádor kegyurasága idejében az egykori plébánia-templom, mely később a jezsuiták kezére került és ma a benczések tulajdona. Szt. Jakab tiszteletére épült, s azért ma ülik bucsuját — egyházias an. A város

Folytatás a mellékleten.

Egy anyóka naplójából.

— Karczolat. —

Irta: **Mericzay Karossa Irma.**

(Vége.)

IV.

Megérkezve Emsbe, ott mindent ünnepélyes diszben találtunk. A német császár előttünk csak pár nappal érkezett oda s másnap reggel már láttuk az ősz uralkodót jóságteljes arczával a kutnál vizporcziójat elkölteni és sétája közben szivélyesen integetni jobbra-balra a bajlongó fürdői közönség felé.

Öregecském elhelyezett egy penzióba, mert a német fürdőkben alig vannak éttermek, vagy ha egy-egy akad is, az vagy megfizethetlen drága vagy közönséges. Elkisért a doktorhoz és elutazott.

Rendkivül elhagyatottnak éreztem magamat, oly távol hazámtól s szeretteimtől s az elhagyatottság érzete még inkább fokozódott, midőn a társas ebédnél a penzió tulajdonosnője, egy igen müvelt német nő, bemutatott a többi vendégeknek.

Persze a nevemet, szó sincs róla, hogy ki tudták volna mondani. Udvariasan hajlongtak s rendkivüli kiváncsisággal néztek reám, mely kiváncsiság okát én még akkor nem is sejtettem.

Mintegy harminczan ültünk az asztalnál. Az asztalfőn egy hórihorgas gombócz kövérségü asszonyság elnökölt; kinek szürke szemei egészen a vesémig látszottak tekinteni s mely reám ugy hatott, mint egy hideg zuhany.

Mellettem egyik oldalon egy belga nemes, másik oldalon egy hollandi izraelita ült.

Majd minden nemzet képviselve volt.

Reám igen kellemetlenül hatott e kiváncsi vizsgálása csekély személyemnek s alig vártam, hogy vége legyen az ebédnek s elsietve szobámba egy könyzáporba adhassam ki azt a különféle összetorlódó érzelmet.

S e könyzapor könnyitett rajtam.

Másnap a rendes időn tul jelentem meg az ebédlőben, hogy minél rövidebre szabjam az együttlét idejét s ekkor már a vallás felett vitatkoztak az urak, melynek kezdeményzője szomszédom az izraelita volt, ki nagy csodálkozásomra, mert tudtommal egyik szép jellemvonása izraelitáinknak, hogy igen szeretik az ő Istenöket, igen ridegen tárgyalta a vallás eszméjét s a többek közt ezt mondá:

— Mit nekem a vallás! Az én vallásom az, ha nőmet s leányaimat minden tőlem kitelhető fénynyel s kényelemmel elláthatom!

Nagy csodálkozásomra e felkiáltásra senki sem felelt.

— S ön meg van arról győződve, hogy kényelemmel s fénynyel minden boldogságot megszerez nejének és leányainak, midőn más oldalról a hitet: a nő egyedüli támaszát lerombolja felvilágosodott eszméivel? Higyje el, hogy mi nők, e nélkül nem is élhetünk! Elveszitjük a biztos talajt lábaink alól hitünk nélkül; ehhez menekülünk bánatunkban s kétségbeesésünkben, ez nyujt lelki megnyugvást! Lássa, hiszen önmaga is, midőn a vallási felvilágosodottság eszméinek hódol, lelke akarata ellenére és hirdeti a Mindenség ura befolyását, mert nem rajongással csüng e ön családján s nem isten-e ez önzetlen szeretete lelkünknek? Hogy is mondja a szent irás: „Isten a szeretet!“

Magam sem tudom, honnan meritettem bátorságot ily idegen környezetben e szavak mondására. Talán az bántott, hogy a sok okos német férfi és nő, között egy sem válaszolt a vallás e rideg boncolgatására! Talán a férfiak elunták már a vitát e felett, de hát a nők? Azok az okos, vallásos, megénekelt német nők?

Minden arczon az ámulat látszott s ennek láttára elpirultam, mint a tetten ért iskolás gyermek.

Nem tudtam megbocsátani magamnak, hogy öregem jelmondatát elfeledtem s már-már a Teremtőt kárhoztattam, miért is teremtett bennünket nőket némáknak.

Az asztal pár perez mulva feloszlott szerencsémre s én megkezdém a „tényleséges vizszavonulást“, melyben egy ur nagy ijedelmemre feltartott, ki elém állt s jobbját e szavakkal nyujtá felém:

— Asszonyom! On igen nagy zavarból mentett ki. En pap vagyok, igy nem mertem mélyebben bele vegyülni e vallás feletti vitába; ön megtette és oly gyöngéden, a minőre csak egy nő képes!

Este nagyszerü kivilágitás vala. A vaskeresztek csak ugy ragyogtak mindenfelé és a fösétány közepett egy óriási császári korona diszlett, szines mécsekkel kivilágitva, melyek ugy néztek ki, mint megannyi dragakő.

Belsejében a zenekar játszott.

Őszintén megvallva, nekem nagyon feltünt ez a lépten nyomon való tüntetés a fejedelem mellett s nekünk magyaroknak a mi egyenes őszinte jellemünkkel ez nem igen rokonszenves.

S itt ez örökös tüntetés annyival inkább feltünt, mivel az öreg fejedelmet minden reggeli sétájánál, a publikum közé keveredve, négy zsandár kisérte.

E körülményt nem tudtam sehogysem ez örökös hódolatnyilvánitással összeegyeztetni.

Masnap az ebednel persze ez ünnepélyről szólt az ének. — Nos! — monda a berlini paszulykaró, — önöknél az ilyesmi ösmeretlen, ugy-e bár?

Nem tudom mit akart ez az asszony velem; de minden alkalmat felhasznált, hogy valami kellemetlent mondhasson nekem! Hiszen ha franczia lettem volna, hát ér-

külszine nem vall sem ma, sem Imre-napkor valami különös eseményre; a legtöbb ember nem is tudja, hogy ma vagy Imre napkor Kőszegen bucsu van.

— **A turista-egyesület nyári mulatságát**, mult vasárnapon is nagyon megfenyegette délután a sötét felhőkkel borult ég, mégis estefelé, bár kissé hűvös, de kellemes idő volt; 6 és 7 óra között csak ugy özönlött a közönség a szépen diszitett sörkertbe, hol a rendezőség alig volt képes elegendő helyet adni a nem várt nagy számu látogatóknak. Hátha még Szombathelyről a különvonattal is annyian jöttek volna, mint remélték, akkor aligha lett volna elegendő nagy a különben tágas sörkert. A tombolajáték iránt igen nagy volt az érdeklődés és rövid idő alatt minden jegy elkelt. A nyereménytárgyak igen értékesek és csinosak voltak. A tánczkedv is igen élénk volt. Két zenekar felváltva működött és alig hagyta el a tűzoltózenekar egy négyes vagy polka hangjait, már is rázenditett a czigányzenekar egy tüzes csárdásra, melyet több pár tánczolt, mint a négyeseknél. A tánczhely szépen volt világitva és itt-ott szép tűzijáték világitotta meg az egész kertet. Fesztelen jó kedvben a mulatság éjfélutánig tartott és a turista-egyesület a mulatság erkölcsi és anyagi eredményével nagyon meg lehet elégedve. A korcsmárost illetőleg igen sok panasz van. Drágák az ételek és rosszak, — csak egy a szerencse, hogy kicsinyek is voltak. Hiába, a sörház addig nem lesz jól és állandóan látogatott vendéglő, de nagyobb mulatságot sem lehet ott rendezni, mig életrevaló és szakértő korcsmáros nem vezeti. A bruttobevétel 416 frt. Ebben bennfoglaltatnak a következő felülfizetések, melyekért az egyesület ez uton hálás köszönetét fejezi ki. Bischoff Henriettené 7 frt, Matits János 4 frt, Markovits József 3 frt 50 kr., Chernel Kálmán 3 frt 50 kr., Schönbauer János 3 frt 50 kr., Tauber Ignácz 3 frt., Tipka Ferencz polgármester 1 frt 50 kr., Unger Károly 1 frt 50 kr., Csácsinovits István, Berzsenyiné, Jennyné, Freh Alfonz, Sósfyné, Bruckner k. a. Sopron, egy-egy frtot, Brenner Sándor, dr. Gerhauser, Toperczer k. a. Pötzelberger Károly, Eitner Ede, Bertalanffy Gyula, Toigler Gráczból, Porpáczi vkapitány, Leitner Nándor, Ebergényiné, Major János prépost, Zanathy Bódog, Pfeffel János, dr. Waisbecker, Vöröss István egyenkint 50 krt. Kajzrál Károly 30 krt. A tiszta jövedelem 200 frton felül lesz, mely összeg körülbelül egy harmada az épitési költségeknek, az „Irottkőn“ felállitandó menház és kilátó-toronynak.

— **Turisták kirándulása.** A kőszegi, valamint a rohonczi turista-kör számos tagja ma reggel 5 órakor utra kelt, előbbi az Irottkőn, Szarvaskőn; utóbbika Üveghután át Tarcsára. A tarcsai fürdőben szokásos Annabált tegnap tartották meg, s ma annak fáradalmait a turistáknak ugyancsak Tarcsán tartandó közgyülésén pihenik ki. A turisták igy egyesitik a kellemest a hasznossal. A kőszegi és rohonczi kirándulók hétfőn délután Felső-Őrőn ülnek vasutra és térnek vissza családi tűzhelyükhöz.

— **A vásár.** Mult hétfőn ló- és szarvasmarhavásárral egybekötött országos vásárunk gyéren volt látogatva s azért silánynak mondható. Legjobb kelendősége volt a gazdasági eszközöknek és a szarvasmarhának. Szarvasmarha felhajtatott 1516 db, melyből 869 db adatott el. Ló csak 166 db volt a vásáron s abból 93 db kelt el.

— **Zóna-világ.** A *kőszeg-szombathelyi helyiérdekü vasut*-nál csakugyan behozzák a zónarendszert. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium helybenhagyta a nevezett vasut igazgatóságának e tárgyban beadott tervezetét, melynek alkalmazásához most teszik meg a szükséges előintézkedéseket. Egyben-másban mégis csak haladunk. A kőszeg-szombathelyi szomszédos forgalom előreláthatólag hatalmasan fog emelkedni és a Vasvármegyét fölkereső turisták is fel fogják használni a kényelmes és olcsó alkalmat arra, hogy a megye északnyugati gyönyörü vidékét tömegesen fölkeressék.

— **A városi épületek** üres volta mindenki előtt ismeretes, de az talán nem, hogy oly nyomoruságos állapotban vannak, miként azokban a patkányokon, svábbogarakon s más efféléken kivül egyéb élő lény nem igen üthetne tanyát. A lakott épületek is oly rozogák, hogy ma-holnap életveszélylyel jár majd az azokban való tartózkodás. Talán idején volna, ha a város ne csak bizottságokat küldene ki egyre-másra, hanem javittatna is valamit és csinálna egy kis rendet.

— **Szerencsétlenség.** A napokban Paller András polgártársunk kocsisa, Imre, egy igen munkás és hű szolgaember, gabnahordásnál leesett a kocsiról és ennek kerekei alá került. Mint mondják: életveszélyesen megsérült.

— **Sirásonk halála.** Aki annyi sirt ásott másnak, annak most ásnak mások, t. i. a sirásónak, Haramia Ferencznek, aki a mult pénteken burgonyaföldén munka közben hirtelen meghalt. Mintha a halál nem akarta volna szorgalmas munkását a saját tanyáján lekaszabolni, a más fundusáról szólitotta magához — nyugalomra.

— **Hirdetmény.** A nyári évszak beálltával netáni járványok távoltartása végett kiváló gond forditandó a köztisztaságra, miért is a lakhelyek lehetőleg gyakran szellőztessenek és minden szerves hulladék, rothadó anyag a lakás környékéből eltakaritandó. A háztulajdonosok illetve gondnokok kötelesek lakásaikat, udvaraikat és a ház előtti járdákat teljes szélességben tisztán tartani, valamint a járdákat naponkint reggeli 7 óráig és este 6—8 óráig kellőleg fellocsolni, mindent eltávolitván, a mi a légkört megfertőztethetné. Nyilvános helyek, azaz korcsmák, kávéházak tulajdonosai vagy gondnokai kötelesek naponként peczegödreiket és árnyékszékeiket 5% sárga carbolsav, avagy 10% vasgálicz oldattal esetleg chlormészszel fertőtleniteni. Ezen rendelet a kihirdetéskor azonnal lép életbe, de f. é. szept. 30-tól kezdve a locsolás és fertőtlenités abban maradhat. Jelen rendelet be nem tartása kihágást képez és az 1876. XIV. t. cz. 7 § a alapján fog megtoroltatni. Kőszeg, 1890. julius 17-én. Tipka polgármester.

— **Gyermek elgázolás.** A szomszéd községben, Rendeken, egy a falun gyorsan keresztül robogó kőszegi kocsi egy gyermeket elgázolt. A kocsiban két nő ült. Midőn ezek a szerencsétlenséget észrevették, gyorsabban mint jöttek, hazatelé tartottak és a gyermeket ott hagyták. Szerencsére egy fiu látta az esetet és hamar elszaladt gazdájáért. Ez a gyermeket vérében fuldokolva találta és segitett szegényen hamarjában, a mint segithetett. A községnek a szerencsétlenség színhelyén megjelenő kisbirája egy történetesen Lékáról jövő másik kocsira kap és a menekülők után siet. El is érte őket. Egy kőszegi kékfestőnek a neje volt az egy másik nővel. A szerencsétlen szülők várják az orvost; mert a kisbirónak azt mondották, hogy rögtön küldenek egyet! Vártuk soká, de nem jött. Ugy, hogy midőn e sorokat irom, nem tudom még, hogy tulajdonképen mi baja esett szegénynek. Ha ilyen embertelen eljárás valahol a Fitschi szigeteken történik a müveletlen, vad népek között, nem csodálkozom; de igy a mi viszonyaink között a lelkiismeretlenségnek eme durva nyilvánulása majdnem rémitőbb, mint maga a szerencsétlenség. Elgázolni embert és ott hagyni, aztán orvost igérni és nem küldeni! — A falu népe hamarjában több esetet mondott el, midőn közel volt az elgázoltatás veszélye. És ezen veszély fenn is fog forogni mindaddig, mig az illetékes hatóság és a községi elöljáróság szigoru büntetést nem szab a gyors hajtásra és ezt minden egyes esetben következetesen végre nem hajtja, kiválóan egy faluban, mint Rendeken, a hol az országut közvetlenül a házak mellett visz el. A gyerek a leggondosabb felügyelet mellett is kiszökik az utczára. — A gondatlan hajtásnak eme végzetes és büntetendő esete mellett valóban a legnagyobb elismerés illeti herczeg Eszterházy Pál urat, a ki ha a falun keresztül kocsiz, a megeshető szerencsétlenség kikerülése szempontjából, mindig meglassitja a lovak menését. Követésre méltó példa; de fájdalom! a legtöbben éppen megforditva járnak el. Ha esetleg lassan jöttek a falu végéig, itt a lovak közé csapnak és iramodva mennek a falun keresztül. — Az emberiség czimén elvárjuk az erélyes intézkedést! *Egy szünidei vendég.*

— **Párbaj.** Nem csodáljuk, ha az emberektől más élő lényekre is ráragad a párbaj-mánia, és nem csodáljuk különösen mostanában, mikor Kőszegen minden ember forgatja a fegyvert és duelál nyakra-főre a szájával. Megirigyelhették ezt a hősieskedést az erdő madarai, mert a verebek is fütyülnek egy párbajesetről. Két gázló összeveszett és elkeseredve bátran harczolt, hatalmasan ütlegelte egyik a másikát. Nem tudjuk: gólya vagy bajnok-vibicz volt-e a két madár, de az tény, hogy valóságos bajvivást inszceniroztak. Rapir-vivó levén a két hős, csakhamar vére omlott az egyiknek, mire a másik megszünt a csőrével való bögdöséssel, csipdeséssel. Igy látta az esetet a mezőségen egy utas, ki a napokban Kőszegre jövet, a többi között azt mondta az utczán haladó ismerősének: „Uram, az volt ám a párbaj, amit én a távolból láttam!? — „Mi, hát meg volt? Csakugyan? Ugyan kérem hol? Kik voltak a szekundánsok? Micsoda kocsin mentek? Kik voltak az orvosok? Folyt-e vér és mennyi? Melyikök sérült meg? Pisztolylyal vagy karddal vivtak? Mennyi volt a distánczia! Kibékültek . . .? Ma . . . ma . . . madarak vivtak már no — vágott közbe az ámuló utas — hisz ön lélekzetét veszti kiváncsiságában. — „Madarak!? aláz' szolgája!“

— **Az Irottkőn.** E hó 22-én Lékáról rándult egy kis társaság az Irottkő felé, Vasvármegyének e most már kedvelt kiránduló pontjára. A kilátás e kimagasló pontról már számtalanszor e lapnak hasábjain eldicsérve, elmagasztalva lőn, hogy reklámra egyátalán szükség már nincs. Rohonczról is vártak az napra nagyobb kiránduló társaságot, de az elmaradt, pedig sajnos inkább a rohoncziakra, mivel egy szép nap élményeitől önként fosztották meg magukat. Hiába! nincs szebb és mulatságosabb egy kisebb társas körben eltöltött erdei kirándulásnál, főleg, mikor oly kitünő háziasszony, mint a lékai körjegyző kedves és müvelt felesége, rendezi. Volt pompás ebéd, ozsonna és tánecz, a mibe a nyalka és jókedvü a.-rámóci körjegyző részét hőségesen kivette. Nem hiába rábaközi. Szóval a kirándulás igen jó sikerült, soká emlékezetben marad majd a résztvevőknél. Résztvett még az ép Lékán időző telekkönyvi átalakitó szeretetreméltó nejével is, s még több jó barátja és őszinte tisztelője az igen derék lékai körjegyzőnek. *Egy jelenvolt.*

---

tettem volna ez örökös csipdesést, mert borzasztó az a gyülölet, melyet a németek a francziák ellen éreznek; nem tudnak nagy elkűséggel viseltetni megvert ellenök iránt, de igy nem tudtam elgondolni, mit véthettem e nőnek?

Ugy csatáztunk egymással, mint nálunk a kormánypárt és a baloldal.

— Nálunk is fordulnak elő ily ünnepélyek, nagyobb, életbevágóbb események alkalmával, de persze nem oly mindennaposak, mint itt önöknél. Mi őszintén ragaszkodunk királyunkhoz, de ezt inkább tettel szoktuk bebizonyitani, nem pedig tömjénezéssel. Mi többet érezünk mint mutatunk.

— S miért hivja királynak s nem császárnak?

— Mert ez által vétenék alkotmányunk ellen, a melyre pedig mi magyarok igen érzékenyek vagyunk.

— S ez persze mind arra a nagy ragaszkodásra vall, a melyet önök éreznek uralkodójuk iránt! — mondá az égmeszelő s fölemelkedett helyéről, hogy szavainak nagyobb effektust kölcsönözzön.

A vér mind arczomba szállt. Igaz azt gondolhattam volna magamban, mit Urunk Jézus mondott „bocsáss meg nekik uram, mert nem tudják, hogy mit cselekesznek“. De hát én nem vagyok Jézus Krisztus; én csak egy gyarló földi lény vagyok, ki hozzá nem is áll a müveltség azon fokán, a mely azt hangoztatja „Uralkodom magamon, hogy másokon uralkodhassam!“ azért haragtól kikelt arczczal mondám:

— Igaz, hogy mi nem koszoruzunk s nem illuminálunk minden perczben; de arra sincs szükség, hogy uralkodónkra zsandárok vigyázzanak nyilvános sétáin!

A paszulykaró megsemmisülve hullott vissza székére.

Szomszédom pedig ismét a fülembe sugta „Ne bánts!“

V.

A bazár gyönyörü kirakatait Vilmos császár minden nap végig nézte s nem egyszer vásárolt egy-egy nagybecsü ékszert avagy brüsszeli csipkét, ugy, hogy azon órában, midőn az uralkodó a bazár előtt elsétált, minden kereskedő legdrágább portékáját rakta ki asztalokra vagy állványokra, nem elégedve meg a kirakattal.

Egy ily alkalommal lopás történt. Értékes brilliántékszer tünt el, s egy nagy luxus által feltünő hölgy vala a tettes. Neki valának legdrágább öltözetei s nem egy nő sohajtott fel, látva e pazar fényt, mely a szép nőt körülvette s mely egyszersmint abban lelte magyarázatát, hogy bojár vala s e bojár szóval külföldön a gazdagság ikertestvér.

Az egész fürdő felindulásban volt ez esemény miatt sereg estül kisérték a kocsit, a melyben elszálliták a legközelebbi törvényszék helyére.

Az asztaltársaság is e tárgyat elemezgette nagy csodálkozásomra, mert reám nézve borzasztó undoritó vala ez esemény.

Még akkor nem tudtuk, minő nemzetbeli s ezt találgatták épen, midőn én beléptem.

Az egyik látva, hogy az amerikai szépség még nincs jelen, amerikainak mondá; a másik francziának; mig végre megszólal az égmeszelő:

— Én ugy tudom, hogy magyar volt!

Engem mintha pofon csaptak volna! Minket a külföld csak mint félig vad, félig czivilizált embereket ismer; de ily gyöngédtelenek még félvadságunk daczára sem tudtunk volna lenni.

Nem volt szükség, hogy pártját fogjam nemzetemnek mert az egész asztaltársaság oly indignácziával fordult az égmeszelő felé és hozzá oly kihivó tekintettel, mely azt jelenté „még egy sértő szó s mindannyian megvetünk!“

Az én jó németeim!

Nekem ez által időt engedtek, hogy visszakergessem azokat a rebellis könyeket, melyek minden erőlködés daczára is elő akartak törni. Ez már jobban fájt, mintsem hogy haragudni tudtam volna érte.

— De még ha ugy volna is! A „rossz“ szó jelentősége nem képvisel nemzetet; épen ugy megakad az nálunk, mint bárhol másutt, mert ha mi gyarló emberek mind szemenszedett jóságok lennénk, akkor a jó Isten nem hagyna itt e földön oly sokáig vergődni, hanem születésünk után rögtön felvinne az égbe angyaloknak!

* * *

Egy reggel ösmerőseim a kutnál egy Lederhosen nevü irót mutattak be nekem, ki oly kegyes volt lelépni magas irói postamentumáról s velem foglalkozni az egész reggeli vizivás alatt.

Az asztalnál kérdezték ismerőseim véleményemet, mint iró s mint ember felől.

Mily haladás öt hét alatt.

— Ismeri müveit? — szólalt meg a belga a tatai hordó fenekéről.

Szomszédom az öreg pap egész indignáczióval felelé:

— Még nem tudtam olyan német irót emliteni ő nagysága előtt, kinek egyik vagy másik müvét ne ismerte volna.

Prey Pál méiy basszusával bocsánatot kért, én meg azt gondoltam:

— No anyóka, most szabadulj ki a hinárból becsülettel! — mert bizony hiába erőltetém eszemet, de egy Lederhosen nevü irót nem tudtam zavaros higságából kihalászni!

Az orákulumra nem vártak oly feszülten annak idejében, mint az én megszólalásomra.

S én feltettem magamban, hogy ezután nemcsak gyakrabban olvasok abból a szellemi szakácskönyvből,

— **Futtatás.** A szombathelyi cs. és kir. 11. számú huszárezred a jövő vasárnapon d. u. fél 4 órakor Szombathelyen a gyakorló-téren verseny-futtatást rendez. Lesz hat futtatás, pénzbeli egy- és kétszáz forintos tiszteletdijakkal. Az altisztek 4, 2 és 1 db. arany tiszteletdijban részesülnek.

— **Uj adó.** A közutak és vámokról szóló törvény alkalmazása ügyében vármegyénk közig. bizottsága e hó 16-án tartott rendkivüli ülést, melynek megállapodásai szerint elnöklő alispán ur ő nagysága a következő hirdetést bocsájtotta ki: „Hirdetmény. Ezennel közhirré tétetik, hogy a közutak- és vámokról szóló 1890. I. t. cz. értelmében, az 1891. és 1882-ik évre vonatkozó törvényhatósági út fentartási előirányzatok, a közig. bizottság által elfogadtatván, azok a tör ény 22. szakasza értelmében f. hó 19-től augusztus 3-ig bezárólag tartó 15 napi közszemlére a vármegyei kiadó-hivatalban kitéve vannak, miről a közönség azzal értesittetik, hogy az ezen munkálatok elleni felszólalások, f. é. augusztus hó 3-án délutáni 5 óráig, alulirt alispánnál benyujthatók. Tájékoztatás végett megjegyzem a következőket: 1. Az előirányzat az 1891. évet illetőleg 235,913 frt 34 kr., az 1892. évet illetőleg pedig 224,283 frt 34 kr. kiadással zárodik. 2. Az útadó, a százalék szerint adózókra nézve — egyenes államadójuk (általános jövedelmi pótadó nélkül) 8%-a, az igás minimálistákra nézv , s ide azok tartoznak, kik legalább két igavonó állattal birnak, de egyenes állami adójuk 37 frt 50 krt meg nem üt — 3 frt: a kézi minimálistákra nézve pedig — kik közé azok tartoznak, ki igavonó állattal nem birnak és egyenes állami adójuk 15 frtot meg nem üt — 1 frt 20 kr. Ugyanennyi összeget fizetnek azok, kik egyenes államadó alá felvéve nincsenek, de 12-ik életévüket betöltötték, 60 ik életévüket pedig még el nem érték. 3. Az igás minimálistáknak, a mennyiben községük úgy fekszik, hogy a kavicsbánya és az ellátási vonal között esnek, s 4 km-nél nagyobb utat tenniök nem kell, — az utadó felerészének erejéig természetben való lerovása megengedtetik. 4. A kézi minimálistáknak az utadót természetben leróni mengengedve nincsen. 5. Az uj szervezés szerint az utbiztosok létszáma 12-ben, az utkaparóké 198-ban állapittatik meg. 6. Egy utügyi számvevői állás szerveztetik 800 frt fizetés és 100 frt lakb rrel. 7. Az államépitészeti hivatalnoz egy dijnok és egy hivatalszolga rendeltetnek. Szombathely, 1890. évi julius hó 16-án. Reiszig Ede alispán."

— **Szigoru rendelet.** A keresk. miniszter szigoru rendeletet bocsájtott ki az iparostanulók pontos iskoláztatása ügyében. Határozottan megköveteli, hogy az iskola-mulasztók azonnal jelentessenek fel a hatóságoknak megbüntetés végett, s ugy az iskolaigazgatónak, mint az iskola-bizottságnak az esetre, ha az első foku hatóság nem intézkedik elég erélyesen, joga van a közigazgatási bizottsághoz, esetleg a miniszteriumhoz is fordulni orvoslás végett. Kimondja egyuttal, hogy az oly tanoncoknál, kik szülőiknél laknak, s csak az ipar tanulása végett mennek mestereikhez, nemcsak az utóbbiak, de a szülők is felelőssé teendők az iskola-mulasztás miatt.

— **Kávések figyelmébe.** Az uj regáletörvény értelmében mindama kávések akik szeszes italokat is mérnek üzletükben, kötelezve vannak, hogy üzleti helyiségükön könnyen látható helyen és kivül is táblával vagy felirattal kell jelezniök az italnemüeket amelyeket mérnek. Több kávés ezt felette sérelmesnek találván e rendelet visszavonása vagy módositása iránt kérvényt adott be a pénzügyminiszterhez. A miniszter helyt adva a kérelemnek, a rendeletet módositotta annyiban, hogy ezentul azok a kávések, akik a palaczkbornak, vagy palacksörnek kiszolgáltatására engedélyt nem nyertek, a szeszes italoka: kivül külön felirásban nem lesznek kötelesek jelezni s erre csak azok kötelezvék, kik ilyetén engedélylyel birnak. Az engedély okmányt azonban a kávéházi helyiségben feltünő helyen ki kell függeszteniök.

Vegyes hirek.

— **Vizsgázó főherczegek.** József főherczeg családjával a napokban Pannonhalmán volt, hol fiai közül József Ágost főherczeg a VIII. osztályu és az érettségi, László főherczeg az V. osztályu vizsgálatot tették le, mint a győri fögymnásium magántanulói.

— **Uj tehertarifa.** Baross miniszter, a zónatarifa látható sikere után, a teher-áru tarifáját is reformálni szándékozik s már ez év elején megbizást adott az előmunkálatok megtételére. A munkálatok már befejezést is nyertek. A miniszternek ezek alapján megvan a határozott terve, melyet azonban titokban tart. Minden valószinüség szerint ez év végén életbe fog lépni az uj teheráru tarifa.

— **A kolera.** A kolera-járvány Kis-Ázsiában terjedőben van a Van-tó-féle Diabekr irányában. A török hatóságok szigoru rendszabályokat alkalmaznak. Perzsiából is a kolera nagy terjedését jelentik.

— **Elégedetlen hölgyek.** A new yorki hölgyek elégedetlenek, és erre többé-kevésbé okuk is van. Mert egy uj törvény értelmében, a városban most végbemenő összeirásnál, a kitöltendő iveken a férfiaknak ép ugy, mint a nőknek, nemcsak élet korukat, hanem testi fogyatkozásaikat is bele kell irni. Száz dollárnyi birság vár arra kit csaláson rajta kapnak vagy ki vonakodik az igazságot bevallani.

— Jókai Mór uj regénye **„A ki a szivét a homlokán hordja"** a Singer és Wolfner-féle nepszerü Egyetemes Regénytárban jelent meg és pedig mint az emlitett vállalat V. évfolyamának 16-ik kötete. Ára piros vászonkötésben 50 kr. Jókai regényéről bővebben szóllanunk azt hisszük felesleges, csak annyit jegyzünk meg, hogy az a ki a szivét a homlokán hordja, mindenkor diszét fogja képezni az „Egyetemes Regénytárnak." Eddig is képviselve voltak e vállalatban a legkiválóbb magyar regényirók, Mikszáth, Abonyi, Csiky G., P. Szathmári Károly, Beniczkyné, Tolnai, Petelei, Kazár stb.; csak Jókai hiányzott. Most már a legnagyobb magyar regényiró is munkatársa az Egyetemes Regénytárnak s ez a körülmény a legjobban igazolja a kiadók lankadatlan buzgalmát és tevékenységét, hogy nem kimélve áldozatot, vállalatukat nemcsak technikailag, de tartalmilag, irodalmilag is a legmagasabb szinvonalra emeljék. Ott találjuk e vállalatban a legelső külföldi irók munkáit is Ohnet (7 regénynyel), Feuillet, Daudet, Cherbuliez, Dosztojevszky, Turgenyev, Ouida, stb. munkáit. A rendkivül olcsó ár után (egy-egy kötet diszes piros egész vászon kötésben 50 kr.) csak is ezen gazdag és változatos tartalomnak köszönhető, hogy a Regénytárban eddig 88 kötet jelent meg, melyek kb. 300.000 példányban forognak közkézen. A vállalatot a Singer és Wolfner czég adja ki. A kiadóhivatal előfizetéseket is elfogad és pedig: 6 kötetre 3 frt, 10 kötetre 5 frt, 20 kötetre 10 frt.

— **A magyar ipar- és kereskedelmi bank** részvénytársaság, mely Tisza István elnöklete alatt f. évi május 31-én tartotta alakuló gyülését, e napokban szétküldött körlevelével tudatja, hogy működését az alapszabályai által meghatározott minden irányban megkezdte.

Az előttünk fekvő körlevél szerint a bank, mint a hazai ipart támogató pénzintézetekről szóló 1890. XIV. t.-cz alapján letesitett pénzintézet, feladatául tekinti első sorban iparvállalatok letesitését, meglevőknek megnagyobitását és fejlesztését, valamint társas vagy magán iparvállalkozásoknak megfelelő alakban való hitelnyujtást. E mellett a bank teljes mértékben kiterjeszti tevékenységét a rendes banküzletek minden ágára s foglalkozik értékpapirok, külföldi pénznemek és érczváltók vétele és eladásával, pénzösszegeknek folyószámlára vagy pénztári jegyek ellenében kamatoztatásra való átvételével, váltóleszámitolással, az incasso-üzlettel, külföldre szóló hitellevelek kiállitásával, értékpapirokra való előlegezéssel, értékpapiroknak megőrzés és kezelés végett való átvételével, stbivel. — Magunk részéről melegen üdvözöljük az uj intézetet a fentebb vázolt bő programm alapján meginduló működése küszöbén s tekintettel azon kedvező előfeltételekre, melyek annak megalakulását kisérték, tekintettel azon garanciákra, melyeket már a bank vezetésére hivatott férfiak nevei is nyujtanak, teljes bizalommal tekintünk a bank sikeres működése elé. Ha egy nagy bankintézet alakulása a fővárosban már magában véve az egészséges gazdasági fejlődés jelének tekinthető, ugy ha ezen bank az ipartámogatást tűzi maga elé lényeges feladatul, ezt hazai viszonyaink között nagyra becsülendő fontos momentumnak kell tekintenünk.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Folyó hó 18-án este Kőszegen a Lenner-féle kávéházban köztem és Martinkovits Mátyás takarékpénztári könyvelő közt történtekért — minthogy őt tettleg bántalmaztam, — bár magamat ismertem sértő félnek, mindannak daczára megbizottaimat, Markovits József és dr. Stúr Lajos ügyvéd urakat felkértem hozzá elmenni annak kijelentésére, hogy a történtekért Martinkovits Mátyásnak rendelkezésére állok. Nevezettek eljártak megbizatásukban, és mint a kezeim közt levő nyilatkozatukból kitünik, Martinkovits Mátyás által ez ügyben mai napig — semmiféle lépés nem tétetett. — Minthogy azonban tudomásomra jutott, hogy részéről a köztünk történtekről ellenkező hirek terjesztetnek, ez ellenében azokat valótlanoknak és rágalomnak nyilatkoztatom. — Ezek szerint Martinkovits Mátyás eddigi eljárása által bebizonyitotta, hogy a lovagiasság szabályairól nincs helyes fogalma. — Kelt Kőszegen, 1890. évi julius hó 22-én.

Tuczentaller Lajos.

Nyilatkozat.

Tuczentaller Lajos mérnök és városi számvevő a „V. L." mult csütörtöki számában kitett nyilatkozatában maga mondja, hogy ő volt az, ki engem sérteni kezdett, sőt tettleg bántalmazott.

Ezen tény ellenében azonban nagy bölcsen elhallgatja, hogy én önvédelemből, s ez indokolatlan támadást megtorlandó, a széket kezéből kiragadtam, sőt mellénél fogva ugy földhöz teritettem, hogy alig tudott felvánszorogni, — hogy ezután azt mondtam neki, maga roszszabb a legmiveletlenebb kocsisnál és hogy őt végre leköptem.

Komoly és illetékes urak nézete szerint a történtek folytán Tuczentaller Lajos dolga lett volna ennélfogva tőlem lovagias elégtételt kérni, nem pedig nyilatkozatában megnevezett két ur által velem azt tudatni, hogy rendelkezésemre áll. Rendelkezésemre amugy is kellett volna neki állani, ha én kocsismódjára eszközölt támadását azonnal tettleg és szóval vissza nem toroltam, és szerzett elégtétel hiányában, őt lovagias elégtételre szólitani kénytelen lettem volna.

Hogy Tuczentaller Lajos elégtétel iránti fogalma **unicum**, azt minden laikus felismerheti és szükség esetén, elégtételképességének hiányát minden becsületbiróság fogja documentálni.

Kőszeg, 1890. julius 25-én.

Martinkovits Mátyás.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

hanem hosszabb tartózkodás alkalmával magammal is viszem.

— Nos! nos! — hangzik több oldalról, — hogy tetszik önnek jobban, mint iró, avagy mint ember?

— Nekem legjobban tetszik poétikus neve! — felelém és felhasználva a társaság hahotáját, elillantam, felve, hogy ismét enquizicziő alá vesznek.

VI.

Hazautazásomtól már csak egy pár nap választott el.

Gondolataimba merülve, közeledtem egyik délután, egy lombsátor alá dugott ülőhelyhez, melyet, ugy látszott, csak én fedeztem fel, mert ez ideig még soha senkit sem találtam ott.

De alig léptem a zöld lomb alá, máris ijedten hátráltam. A földön az én berlini ellenségem feküdt ájultan, kezében egy nyitott levéllel.

Első perczben nem tudtam: mitévő legyek. Ismerve ellenszenvét irántam, jobbnak véltem visszavonulni, nehogy látásom kellemetlenül hasson reá felébredésekor.

De hát itt hagyjam igy ájultan? Az irgalmasság felülkerekedett az ellenszenven bensőmben s az iskola kutjához szaladva, mely e helyhez közel volt, megnedvesitettem zsebkendőmet s ezzel törülgetve halántékát, magához téritettem.

Ő ijedten nézett reám, midőn megismert és fölemelé fejét ölemből, hova azt műtétem alatt fektetém; de bágyadtsága erősebb volt, mint az akarat; feje visszahanyatlott ölembe s szivszakadó zokogásba tört ki.

Én simogatám fejét s törülgetém könyeit és azon vettem észre, hogy én magam is sirok, s a két ellenfél könye összevegyült.

— Talán valakije meghalt? — kérdém én, szavakba öntve részvétemet.

Ő ismét ijedten emelé fel fejét s vonagló szájára nyomta zsebkendőjét, mintha a szót akarná azon visszatartani.

— Bocsásson meg! Talán indiskrét voltam; de csak részvétemet akartam ezzel nyilvánitani.

— Igen! Meghalt valakim, még pedig erkölcsileg halt meg!

Én magamhoz szoritám roskadozó alakját.

E naptól fogva minden szabad perczemben fölkeresett.

Elmondta a levél történetét.

Szomoru, igen-igen szomoru történet volt ez s én vigasztaltam, a mennyire valakit egy ily borzasztó csapás után vigasztalni lehet.

* * *

Az utolsó ebéd alkalmával az asztalon számos virágcsokor diszlett részemre.

Szomszédom, az ősz lelkész, gyönyörü beszéddel tisztelt meg, melynek végeztével az egész asztaltársaság háromszor „Hoch"-ot kiáltott s poharat koczintottak velem.

Én meg sirtam és nevettem egyszerre!

Az ősz lelkész következő nyárra Tatrafüredre készül.

Az alapitványi hölgy Balatonfüredet keresi fel.

— Elmegyek Konstantinápolyba, de kiszállok Budapesten! — mondá kedves ellenségem kezemet szorongatva.

Mindnyájan könyezénk, midőn bucsut vettem tőlük s én arra gondoltam, hogy ime a harmincz embert megnyertem hazámnak s akaratlanul is eszembe jutott:

„Magyar hölgynek születtél, áldd érte sorsodat!
Magyar hölgynek születni nagy és szép gondolat!"

Nehéz volt a megválás kedves ismerőseimtől, de egyszersmind lelkemből egy kifejezhetetlen s leirhatatlan vágy fakadt.

Hogy is énekli csak a mi népszinházi csalogányunk:

„De szivem csak azt feleli: jobb otthon!"

Irodalom.

— **„Az én Ujságom."** Ritka fényes sikert ért el ez a kedves gyermekujság, mely Benedek és Pósa szerkesztésében már második évnegyedét éli. Kedvencze lett rövid pálafutása alatt nemcsak a gyermekeknek, hanem a szülőknek, tantestületeknek is, mert minden közleményeiből a helyes irányu nevelés ügyének előmozditását látják. Tiszta nemes erkölcsi hangok, tiszta hamisittatlan nyelv és magyar nemzeti szellem a főszempontok a lap szerkesztésében. Benedek és Pósa hivatásukat kiváló buzgalommal és szakavatottsággal teljesitik. Nemcsak maguk irnak a gyermekek érzés- és értelemvilágához simuló szebbnél szebb verseket, meséket elbeszéléseket, apró történeteket; de a jeles irók egész csoportját toborzzák magok mellé munkatársaknak; fejlesztik szabályozzák az irókban a gyermekirói képességet s fejlesztik, gyarapitják egyuttal a magyar gyermekirodalmat. A közkedveltségü lap második évnegyedének számai gazdag tárházát nyujtják a gyönyörübbnél gyönyörübb olvasmányoknak. A szerkesztőkön kivül Madarassy László, Murai Károly, Margitay Dezső Bársony István, Fáy J. Béla, Sziklay János, Abonyi Árpád, Kiss Áron, Versényi György Hock János, Hevesi József, Tóth József Jakab Ödön stb. járultak a lap irodalmi és paedagógiai szinvonalának emeléséhez s az ujság mind nagyobb felvirágoztatásához. Magának ennek az évnegyednek tartalomjegyzéke is takaros kis könyvtárul szolgál a gyermekeknek melyben a szépirodalmi, az ismeretterjesztő czikkek, mulattatva tanitó apróságok arany kalászok, játékok változatos tarkasága képzőleg hat szivre, lélekre. Melegen ajánljuk e nagyfontosságu lapot a szülők, tanitók figyelmébe. A Singer és Wolfner kiadó czég áldozatkészségénél fogva (évnegyedre 1 frt; félévre: 2 frt) oly olcsó, hogy szerényebb viszonyu családok is járathatják.

Igen helyes a kiadóktól, hogy a nyári időszakban, mely május hó közepétől — szeptember hó végéig tart, külön előfizetést nyitottak. — Ez időtartamra az előfizetési ár 1 frt 50 kr.

Nyilt-tér.

Fehér selyemszövetet 60 krtól 7 frt 65 krig méterenkent (mintegy 2500 különféle szinben és dessinben) sz[illegible] ámra porto és vám mentesen Henneberg G. [illegible] vari szállító gyári raktára Zürichben. Minták postafordultával. Levelekre 10 kr. porto váratik.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal		
	Budapesti idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Kőszeg**	ind.	5^{15}	12^{04}	6^{03}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{29}	12^{17}	6^{24}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{46}	12^{33}	6^{41}
18	**Szombathely**	érk.	6^{01}	12^{47}	6^{56}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{30}	7^{15}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{46}	7^{13}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	4^{03}	7^{48}
18	**Kőszeg**	érk.	7^{31}	4^{16}	8^{01}

Piaczi-árak

1890. évi julius hó 26-áról.

Buza	100 kilo idei	7 frt. — krtól	7 frt. 30 kr-ig
Rozs	„ . .	6 „ — „	6 „ 30 „
Árpa	„ . .	6 „ — „	6 „ 60 „
Kukoricza	„ tavali	6 „ 40 „	6 „ 60 „
Zab	„ „	8 „ 70 „	9 „ — „
„	„ idei	6 „ — „	6 „ 30 „

		frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	50	100 kilo burgonya	—	—
„ II.	„	14	40	Marhahus . 1 kilo	—	48
Rozsliszt I.	„	14	-	Marha zsir	1	10
„ II.	„	12	—	Disznóhus . „	—	56
Buzakorpa .	„	5	25	„ zsir . „	—	76
Rozs „ .	„	5	—	Borjuhus . „	—	60
Köleskása .	„	11	25	Birkahus . „	—	40
Dara . .	„	16	90	1 méterről bükkfa	13	50
Árpa dara .	„	7	50	„ „ dorong	10	--
Széna . .	„	2	80	„ tölgyfa	9	40
Szalma . .	„	1	70	„ „ dorong	7	60

HIRDETÉSEK.

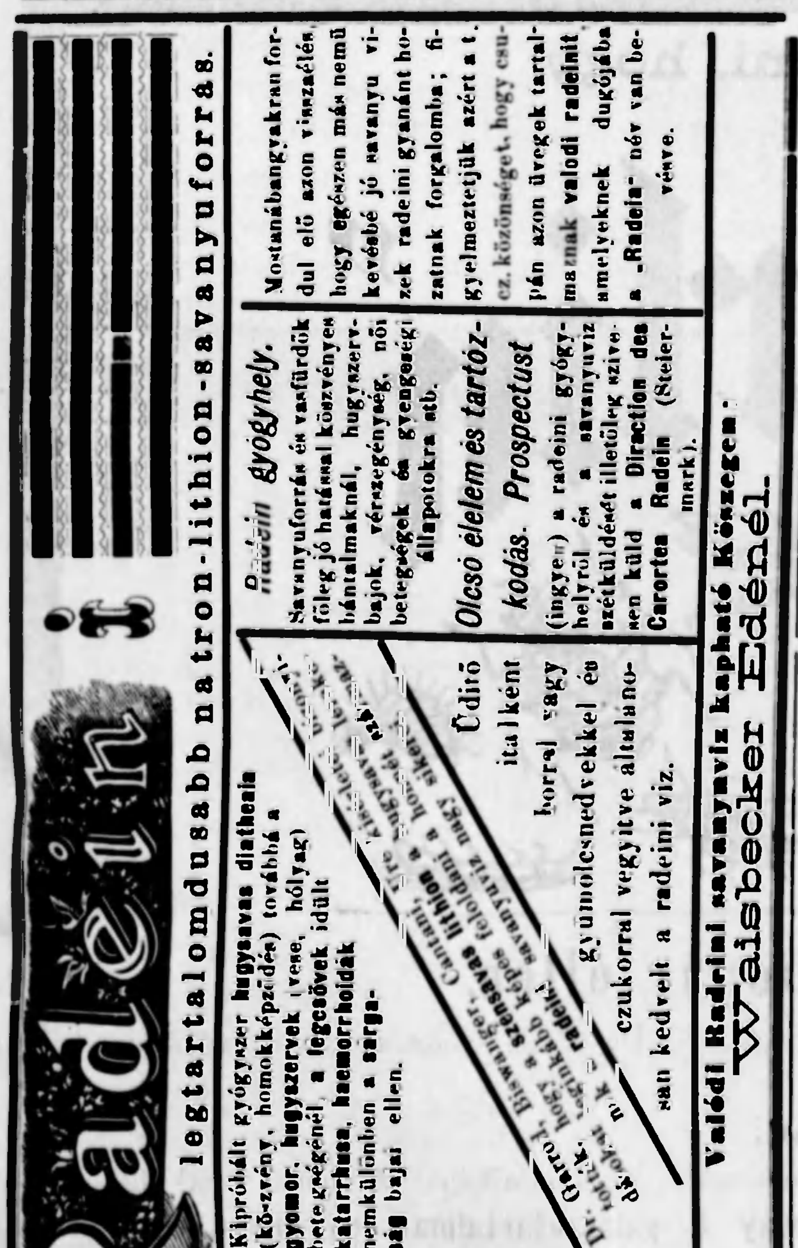

Hirdetmény.

A városi kamarai hivatal részéről közzé tétetik, hogy a törvényhatósági utfenntartási előirányzatok az 1891. és 1892-ik évekre a magyar alispáni hivatal kiadójában

f. évi aug. 3-ig

közszemlére kitéve vannak, s a netáni fellebbezések, ezen napig d. u. 5 óráig Vasmegye Tek. alispáni hivatalához benyujtandók.

Kőszegen, 1890. julius 24-én.

Bottfy, v. pénztárnok. **Griller,** hely. ellenőr.

1782/890. sz.

Hirdetmény.

Szab. kir. Kőszeg város tulajdonát képező vám- és helypénzszedési jog folyó 1890. évi november 1-ső napjától kezdőleg, három esetleg hat egymásután következő évre, a folyó évi

augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor

a városi tanácsteremben megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Bánatpénzül az árverés előtt **1000** frt o. é. teendő le; egyéb feltételek a városi irodában a hivatalos órákban naponkint betekinthetők.

Kőszeg sz. kir. város gazdálkodó választmányának 1890-ik évi julius 12-én tartott üléséből.

Tipka Ferencz,
polgármester.

Eladandó korcsmák.

Főméltóságu herceg **Esterházy Miklós** hitbizományához tartozó, alább részletesen felsorolt korcsmaépületek, tartozékaikkal együtt, irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen az alább megjelelt időben és sorrendben örök áron el fognak adatni; és pedig:

A.) Eszterházán (Sopron m.) a kerületi tiszttartóság irodájában folyó évi szeptember 10-én; d. e. 10 órakor.

1. **Boldogasszonyi** (Moson m.) kis korcsma melléképületeivel és 1264 □ öl beltelekkel;
2. **Tétényi** (Moson m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 65 □ öl beltelekkel;
3. **Alsó-Illmitzi** (Moson m.) mészárszék 26 □ öl;
4. **Széplaki** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 754 □ öl beltelekkel;
5. **Sarródi** (Sopron m.) korcsma mészárszékkel, melléképületeivel és 223 □ öl beltelekkel.
6. **Endrédi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 894 □ öl beltekkel;
7. **Vittnyédi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1075 □ öl beltelekkel;
8. **Szt. Miklósi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 383 □ öl beltelekkel;

B.) Kapuvárott (Sopron m.) folyó évi szeptember 16-án, d. e. 10 órakor.

1. **Kapuvári** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 540 □ öl beltelekkel;
2. **Oslii** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1122 □ öl beltelekkel;
3. **Veszkényi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1161 □ öl beltelekkel;
4. **Acsalagi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 430 □ öl beltelekkel;
5. **Bösárkányi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 505 □ öl beltelekkel;
6. **Csornai** (Sopron m.) egyemeletes nagy korcsma melléképületeivel és 1 hold 233 □ öl beltelekkel;
7. **Csornai** (Sopron m.) kis korcsma melléképületeivel és 315 □ öl beltelekkel;
8. **Rábapordányi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1300 □ öl beltelekkel;
9. **Tamási** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 893 □ öl beltelekkel;
10. **Szárföldi** (Sopron m.) korcsma mészárszékkel, melléképületeivel és 687 □ öl beltelekkel;
11. **Baboti** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 141 □ öl beltelekkel;
12. **Garthai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 267 □ öl beltelekkel;
13. **Szili** (Sopron m.) nagy korcsma melléképületeivel és 810 □ öl beltelekkel;
14. **Szili** (Sopron m.) kis korcsma melléképületeivel és 751 □ öl beltekkel;
15. **Barbacsi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold beltelekkel.

C.) Sopronban, a kerületi tiszttartóság irodájában folyó évi szeptember hó 24-én, d. e. 10 órakor.

1. **Lakompaki** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 218 □ öl beltelekkel;
2. **Csávai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 410 □ öl beltelekkel;
3. **Ritzingi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 681 □ öl beltelekkel;
4. **Haracsoni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 223 □ öl beltelekkel;
5. **Szt.-Mártoni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 767 □ öl beltelekkel;
6. **Weingraheni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 230 □ öl beltelekkel;
7. **Császárfalui** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 390 □ öl beltelekkel;
8. **Lánzséri** (Sopron m.) egyemeletes korcsma melléképületeivel és 311 □ öl beltelekkel;
9. **Nyujtali** (Sopron m.) mészárszék 12 □ öllel;
10. **Kaboldi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 346 □ öl beltelekkel;
11. **Szikrai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 558 □ öl beltelekkel;
12. **Vepperdi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1137 □ öl beltelekkei;
13. **Lindgraheni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1090 □ öl beltelekkel;
14. **Nt. Keresztúri** (Sopron m.) egyemeletes korcsma melléképületeivel és 339 □ öl beltelekkel;
15. **Küllöi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 1204 □ öl beltelekkel.

D.) Lékán (Vas megye) a főtiszti irodában folyó évi október 8-án, d. e. 10 órakor.

1. **Röti** (Vas m.) mészárszék 12 □ öllel;
2. **Alsó-pulyai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 140 □ öl beltelekkel;
3. **Kőhalomi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 341 □ öl beltelekkel;
4. **Dörfli** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 837 □ öl beltelekkel;
5. **Steinbachi** (Vas m.) korcsma melléképületeivel és 770 □ öl beltelekkel;
6. **Pörgölini** (Vas m.) korcsma melléképületeivel és 688 □ öl beltelekkel;
7. **Micskei** (Sopron m.) korcsma mészárszék el, melléképületeivel és 884 □ öl beltelekkel;
8. **Nt. Gencsi** (Vas m.) korcsma vágóhiddal, melléképületeivel és 1598 □ öl beltelekkel;
9. **Ludadi** (Vas m.) korcsma és 531 □ öl beltelekkel;
10. **Doroszlói** (Vas m.) korcsma cselédházzal, és 1 hold 1040 □ öl beltelekkel.

Az irásbeli ajánlattevők a beigért összeg 20%-át az ajánlatokkal együtt beküldeni, az árverezők pedig a kikiáltási ár 20%-át közvetlen az árverés megkezdése előtt a helyszinén bánatpénzül letenni tartoznak;

Az irásbeli ajánlatok legkésőbb három nappal az árverés előtt a bánatpénzzel együtt a hercegi főtisztséghez Lékára (Vas m.) czimezve beküldendők.

Az árverési feltételek és az adásvevési szerződés pontozatai a főtiszti irodában Lékán (Vas m.), a ker. tiszttartóság irodájában Sopronban és a ker. tiszttartóság irodájában Eszterházán (Sopron m.) bármikor betekinthetők.

Léka, 1890. julius 1-én.

Az Esterházy hercegi hitbizomány felső urodalmainak főtisztsége.

A felséges királyi család kedvence asztali itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a közönség figyelmébe ajánltatik mint a lélegző legkitünőbb savanyuvíz,

kitünő borviz

Nagyhatású **gyógyital a lelegzési, emésztési- és vizelőszervek** bantalmainál, általában minden esetekben, a melyeknél az orvosi rendelet szerint savanyuvíz használandó.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és Testvére

Budapest, V., Arany János utcza 9.

Kapható mindenütt.

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.

Eladóhelyek és kóstolóvendéglők az egész földkerekségen.

Nagy földmivelési és erdőgazdasági mű- és ipar-Kiállitás Bécsben

a világitott vizmű-park és rotunda [este villanyvilágitás]

rotundában

maj. 14-től okt 15-ig d. e. 10-től este 10-ig.

Belépti dij 40 kr. — Vasárnap és ünnepnapokon 30 kr. — Gyermek-jegy 20 kr.

Első legolcsóbb és szolidabb bevásárlohely. Szétküldés az eredeti gyárárakon.

Ticho Fülöp, Brünn,

Krautmarkt 21. — Rathhausgasse 17.

Szétküldés utánvéttel. A pénz előbbi beküldése esetén a csomag bérmentesen küldetik.

Brünni posztó-szövetek

a leghiresebb cs. és kir. gyáraktól.

1 maradék 3·10 méter öltönyszövet jó minőségben frt. 3·50.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet jobb minőségben frt. 5·—.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet legjobb minőségben frt 10·75.
1 maradék 3·10 m. fekete posztó salon-öltönyre frt. 7·—.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet, jó minőségben frt. 4·25.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet legfinomabb minőség frt. 8.

Moso-szövetek.

(Mosásért biztositttatik.)

1 maradék kártolfonal a legujabb szövetmintákban, 6·40 m. frt. 3·—.
1 maradék lenvászon a legdivatosabb és legtartósabb öltönyre 6·40 m. frt. 4.

Egy vállraretö

czérna, 9 negyed hosszu fl 1·50
Tiszta gyapju 10 negyed hosszu frt. 5·—.
Egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendö) gyászra frt. 4.50.

Női ruha-szövetek

mindenfele szövo nemben, kivitelben és szinben, a legujabb es legdivatosabban a tavaszi és nyari időszakra 1890 91.

Egy egész öltözet

dupplaszéles,

jó minőségben 10 meter frt 5·—
jobb „ 10 meter frt 7·—.
finom „ 10 meter frt 9.—
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter frt 11·—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 10 met. frt 13·—.

Fekete Cachemir,

lengyel készitmény,

sima, csikos, vagy virágos:

1 öltözet 10 m. sima frt 4·50.
1 „ „ csikos frt 5·50.

Angol Zephyr (vásznak),

legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek.

Uj!!

1 egész öltöny Ia, 10 meter frt 6·50.
1 egész öltöny IIa, 10 meter frt 4.50.

Franczia Voiles (Satins),

mosásra biztositók.

Egy teljes ruha

10 méter:

jó minőségben . . frt 3·50.
finom „ . . . frt 4·50
legfinomabb min. . frt 5·50.
atlasz-minőségben . frt 6·50.

Jute-függöny

török minta, egész hosszában

első minőség . . frt 3·50.
második min. . . frt 2·50.

Tunis-függöny

aranynyal átszöve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben . frt 4·50.

Egy garnitura,

két ágy- és egy asztalteritö

jute-ből . . . . frt 3·50.
ripsből . . . . frt 4·50.

Manilla-futoszönyeg,

igen tartós,

egy marad. 10—11 m. frt. 5.40

Lenn-áruk:

Egy darab = 30 bécsi röf, ára darabonkint:

Rumburgi szék-lenn, 5 negyed széles . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. . . . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin IIa. . . . . frt 4·50.
Chiffon, igen jó min, á frt 4·50, 5·50, 6·50 egész frt 9·—
Házivászon, 4 negyed széles frt 4·50, 5 negyed frt 5.50.
Stefánia-vászon, 5 negy. széles, teljes potlék a lenfonálnak . . frt 9·—
Atlasz-Oradl, ágybehuzókra Ia 8.50, IIa frt 5·50
Lenszövet varrás nélkül darabja, 2 met. bosszu frt 1·10
Canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . frt 6·—.

Hölgy-ingek chiffonból vagy erös lenvászonból, csipkével, 6 dar. frt 3·75.
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . frt 6·—.

Fennti métermértékek teljesen elegendök egész férfiöltönyre vagy felöltöhez.

Pompásan elkeszitett mintakonyvek a szabó uraknak kivánságára ingyen és bermentesen küldetnek.

Minták magányosan kivánság szerint minden árucikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a fötisztelendö és kegyes

„Benedek-rendü“ szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Magnelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 - London 1884
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalálatott: **1373-ban** Pier. Boursaud Prior által.

A fötisztelendö és kegyes „Benedek-rendi“-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyitja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghust erösíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midön figyelmöket ezen régi és hasznos készitményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli ószer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **SEQUIN Bordeaux** 106 és 108, Rue Croix de Sequey.

Föügynök:

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszertárakban és drogue-kereskedésekben.

Sziveskedjék meggyözödést szerezni, hogy

„Zacherlin“

csakugyan a leghathatósabb minden bogár ellen,

mert az — mint semmi másféle szer — meglepö erövel és gyorsasággal semmisiti meg a férgeket. — De rá ne szedesse magát vásárlásánál, hanem az eredeti „Zacherlin“-t

Zacherl J. névvel ellátott palaczkokban.

Soha ne fogadjon el helyette szabadon mért port vagy csalóka utánzatokat. — Ne mulassza el semmiképp „Zacherlin“-nal 30 kros Zacherlin-takarékot venni, mert ez ujonnan feltalált féregpor-fuvó olyannyira hatásos, **hogy a palaczktartalmat ugyszólván megháromszorozza.**

Kapható **Köszegen**: Waisbecker Ede urnál.
„ „ Unger József „
„ „ Jánosa Gyula „
„ „ Polák Sándor „

Kapható **Csepregen**: Feiglstok Sándor urnál.
„ **Kis-Czellen**: Gayer Gyula „
„ „ Pick Henrik „
„ **Körmenden**: Grünbaum Albert „
„ **Sárvárott**: Gayer Pál.

Kapható **Sárvárott**: Mórocz Lajos urnál
„ **Szombathelyen**: Stierling Ede „
„ „ Bertalanffy József
„ **Szt.-Gothárd**: Einbeck Károly urnál.
„ „ Stierling Frigyes urnál.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.